

IDEA (LOPS21)

FI2 Etiikka

9. Mielenrauha ja nautinto

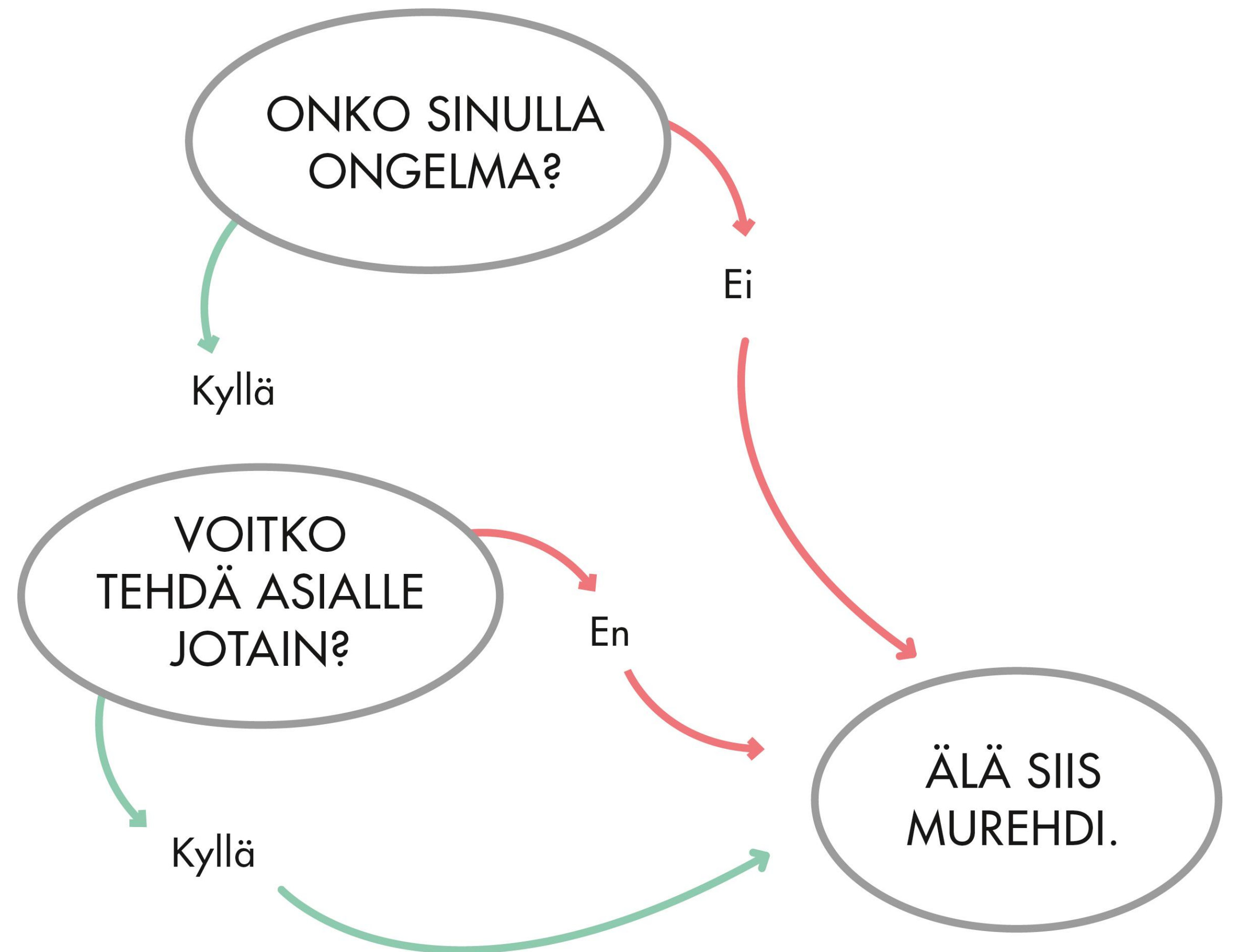

Virittäytyminen aiheeseen

- Lue Arno Kotron kolumni *Juhlien jälkeen* (*Idea 2*, luku 9, s. 102).
- Mitä itse ajattelet: missä mielessä elämän päättymisen tekee elämän turhaksi, missä mielessä tärkeäksi?

Virittäytymisen aiheeseen

- Katso kuvaa.
- Minkälaisen elämänfilosofisen ohjeen kuva välittää?
- Olisitko valmis omaksumaan kuvan ajatuksen ohjenuoraksesi? Perustelee.

Epikurolainen elämänfilosofia

- Filosofi Epikuroksen ympärille syntynyt antiikin elämänfilosofinen koulukunta.
- Tärkeää elämässä on mielihyvä.
 - Ei hedonistista mässäilyä
 - vaan kohtuullisia nautintoja, jotka eivät häiritse mielenrauhaa.
- Elämän mittaan mielihyvän maksimoi se, ettei pyri hetkelliseen mielihyvään, vaan kohtuullisiin, viisaisiin ja kestäviin nautintoihin.
- Ei kannata tavoitella mainetta ja mammonaa vaan nauttia pienistä iloista, kuten ystävien seurasta.
 - Mieluummin puutarhanhoitoa kuin julkisuutta ja politiikkaa.

Mielihyväkone

- Katsotaan video *Moraaliset dilemmat* digikirjan luvusta 8. Videossa puhutaan ajatuskokeesta nimeltä mielihyväkone.
- Tehdään videossa annetut tehtävät.
- Missä mielessä mielihyväkoneessa aikansa viettävä ihminen elää hyvää, missä mielessä huonoa elämää?

Stoalainen elämänfilosofia

- Antiikin elämänfilosofinen oppi, jonka mukaan tärkeää on pyrkiä mielen tyyneyteen (vrt. buddhalaisuus).
- Pohjalla on deterministinen metafysiikka.
 - Maailmankaikkeutta ohjaa maailmanjärki ja mitään ei tapahdu sattumalta.
 - Kaikki tapahtuu vääjäämättä.
- Koska kaikki tapahtuu vääjäämättä niin kuin tapahtuu, on turha murehtia vastoinkäymisiä.
 - Ihminen voi kuitenkin valita sisäisen suhtautumisensa maailmaan.
- Asiat eivät tee meitä onnettomiksi, vaan tapamme suhtautua niihin.

Stoalainen elämänfilosofia

- Kuinka saavuttaa mielenrauha ja tasapaino?
 - On opeteltava mukautumaan järjen avulla väistämättömään ja kestettävään vastoinkäymisiin tyynesti.
 - Pitää pyrkiä ulkomaailmasta riippumattomaan mielenrauhaan.
 - Tavoitteena on intohimoista ja mielenliikutuksista vapautuminen, ***apatia***.
 - Epiktetos: *Kukaan muu ei vahingoita sinua, ellet itse sitä tahdo. Sinua on vahingoitettu silloin, kun ajattelet, että sinua on vahingoitettu.*

Miten reagoisit?

- Kuvittele seuraava tilanne:
Olet matkalla ylioppilaskirjoitukseen, mutta jäät jumiin liikennesuuhkaan. Kello tikittää ja käy yhä selvemmäksi, että et tule mitenkään kerkeämään ajoissa kokeeseen.
- **Miten reagoit?**
- **Miten stoalainen reagoisi kyseisessä tilanteessa?**

Miten reagoisit?

- Kuvittele seuraava tilanne:
Olet matkalla ylioppilaskirjoitukseen, mutta jäät jumiin liikennesuuhkaan. Kello tikittää ja käy yhä selvemmäksi, että et tule mitenkään kerkeämään ajoissa kokeeseen.
- Miten reagoit?
- **Miten stoalainen reagoisi kyseisessä tilanteessa?**
 - Stoalaisittain voit joko hyväksyä vääjäämättömän ruuhkan ja säilyttää mielenrauhan, tai harmitella, ahdistua ja kiukutella ja olla edelleen jumissa ruuhkassa.

Pohdittavaksi

- Millaiset asiat tuovat omaan elämääsi
 - a) nautintoa
 - b) mielenrauhaa?
- Miksi?
- Mitä eroa näillä on?
- Vai voiko juuri mielenrauha olla nautintoa?